

MAJANDUSTEATED

Weekly Bulletin of the Institute of Economic Research

KONJUNKTUURINSTITUUDI VALJAANNE

ILMUB KORD NÄDALAS

TOIMETUS JA TALITUS

TALLINN, Toomkooli 13, tel. 468-24

Tellimishind aastas Kr. 5.—
üks kuukirjaga „Konjunktuur“ Kr. 12.—
Üksik number 15 senti

KONJUNKTUURINSTITUUDI DIREKTOR
JA VASTUTAV TOIMETAJA
A. PULLEBITS

TOIMETAJA A. TOOMS

Majandussektiooni juhataja J. Janusson
Sektiooni nõukogu esimees A. Meerits
Põllumajandussektiooni juhataja J. Kurkus
Sektiooni nõukogu esimees Prof. F. Kõpp
Riigimajanduse osa toimetaja A. Keller

Nr. 3

Tallinn, 21. jaanuaril 1936

II aastakäik

SISU:

	Lhk.
PÕLLUMAJANDUS	
Põllumajanduse tasuvus 1934/35	42
TÖÖSTUS JA KAUBANDUS.	
Väliskaubandus 1935	43
Või ja juustu väljavedu	48
HINNAD	
Valuutahinnad	49
Tähtsamad hinnad ja noteeringud	50
PÕLLUMAJANDUSSAADUSTE TURUD	
Põllumajanduslik väljavedu	51
Võiturg	51
Peekoniturg	51
Tapaloomade- ja lihaturg	52
Kanamunaturg	53
Piimaturg	53
Linaturg	54
Kartuliturg	54
VÄLISMAA MAJANDUSTEATMEID.	
Rahvusvaheline tselluloosikartell	54
Kolmas energia maailmakonverents	55
Tsingi maailmatoodang	56
INFORMATSIOONI OSA	
Eesti Panga nädalaaruanne	57
VALISMINISTEERIUMI VÄLISKAUBANDUSE OSAKONNA TEATED.	
Kanakasvatuse kaitse Belgias	58
Austria tšestatus nõuab ekspordi toetamist	58
Taani-Inglise kaubanduslääbirääkimised	58
Taani kartuliekспорт Inglisse	58
Taani-Saksa kaubanduslääbirääkimised	59
Prantsuse kaubanduskokkulepe N. S. V. L.-ga	59
Eesti väliskaubanduse bilanss	59

CONTENTS:

	Page
AGRICULTURE	
Agricultural Incomes in 1934/35	42
INDUSTRY AND TRADE	
Foreign Trade in 1935	43
Exports of Butter and Cheese	48
PRICES.	
Exchange Rates	49
Prices and Quotations	50
AGRICULTURAL MARKETS	
Exports of Agricultural Products	51
Butter Market	51
Bacon Market	51
Cattle and Meat Market	52
Egg Market	53
Milk Market	53
Flax Market	54
Potato Market	54
FOREIGN COUNTRIES.	
International Cellulose Syndicate	54
III World Power Conference	55
World Production of Zinc	56
INFORMATION PART	
Eesti Pank (Bank of Estonia) — Weekly Return	57
FOREIGN TRADE DEPARTMENT INFORMATION	
Protection of Poultry Farming in Belgium	58
Austrian Industry Demands Support of Exports	58
Danish-English Trade Conference	58
Danish Potato Export into England	58
Danish-German Trade Conference	59
Commercial Agreement of France with U. S. S. R.	59
Estonian Trade Balance	59

PÖLLUMAJANDUS

PÖLLUMAJANDUSE TASUVUS 1934/35. p. a. AGRICULTURAL INCOMES IN 1934/35. AGRIC. YEAR.

Agr. T. Kind.

Kapitalide tasuvus. Viimase 10 aasta jooksul oli talundesse investeeritud kapitali tasuvus väga muutlik. Taluramatupidamise andmeil on see järgmine:

müügil rukki- ja nisuhind kujunes aasta keskmiselt kõrgemaks riigi poolt makstud hinnast. Nisu andis viimaseil aastail põllumehele tunduvalt rahalist sissetulekut. Kuni 1934. a. püsis nisutoodang siseriigis tarvituse piires, kuid ühenduses võrdlemisi soodsa nisuhinnaga, nisukasvatuse pindala suurenes järjest, suurenesid ka ha-saadid, mille tagajärjel 1934. a. nisutoodang ületas siseriigi tarvituse. Kartul on P.-Eesti rahataim — eksportkartuli hind kõvenes ja ka piiritustõstused maksid arveaastal kartulist kr. 1,8 kv eelmise aasta kr. 1,5 kv vastu.

	1 ha tulundusmaale kr. Per 1 ha of Agricultural Land in Kr.			
	Kogusaak Gross Return	Käitis- kulutus Farm Expenses	Puhtasaak Net Return	Tasuvuse % % of Net Income
1934/35	80,5	69,1	11,4	3,03
1933/34	83	66	14	3,76
1932/33	72	73	-1	-0,20
1931/32	84	69	-5	-1,16
1930/31	100	65	5	1,25
1929/30	115	110	5	1,38
1928/29	119	110	9	2,27
1927/28	121	107	14	3,43
1926/27	113	103	5	1,26
1925/26	128	116	13	3,07

Lina on L.-Eesti rahataim ja annab nime-
tamisvärset sissetulekut Võru-Petserimaa
põllumeestele, kuna Pärnu-, Viljandi-, Valga-
ja Tartumaa põllumehed pööravad linale hin-
nakonjunktuuri jälgides kord suuremat, kord
väiksemat tähelepanu. 1934/35. a. hinnakon-
junktuur virgutas linakasvatusele ja 1935. a.
linapindalad suurenesid, eriti Pärnu ja
osalt teisis L.-Eesti mais. Linakiu tootmis-
kulu kõikus viimase 5—6 aasta keskmiselt
kr. 55—75 kv. 1929.—31. a. keskmiselt oli
linakiu tootmiskulu kr. 69.00 kv. 1933/34. a.
keskmiselt saadi linast (Liivi R) kr. 73.00 ja
1934/35. a. kr. 109.00 kv. Seega oli viimaste
aastate lina hind tasuv, mis virgutas linaka-
vatatajaid linakiutoodangu suurendamisele.

Kapitalide tasuvus põllumajanduses oli kõrgemaid 1933/34. a. ja nimelt 3,76% ja madalam 1931/32. a. — 1,16%. Viimasel vaatlusaastal, s. o. 1934/35. a. oli kapitali tasuvus 3,03% s. t. iga 100 kr. talundisse investeeritud kapital andis kasu 3 kr. 3 s., kusjuures palgata talundis töötajale oli arvestatud sama kõrge tasu, nagu palgalisele tööjõule juhul, kui omad inimesed ei töötanud. Põllumajanduse tasuvuse väike langus 1934/35. a. oli tingitud peamiselt põllumajandussaaduste hinnakonjunktuuri halvenemisest. Põllumajanduse müügisaadused 1934/35. a. langesid hinnas võrreldes eelmise aastaga, mistõttu võrdlemisi hea naturaalsaaik arveaastal ei suutnud katta hinnaalanemise vahet, ja 1934/35. a. talundite kogusaak langes 3% võrra. Taimekasvatussaaduste hinnad, peale tööstuskartuli ja lina, olid 1934/35. a. madalamad eelmise aasta omist. Rukis, mis oli viimaseil aastail tähtsaimaks müügiterraviljaks, kaotas arveaastal hinnas 15,4%, nisu 19,4%, oder 23,5% ja kaer 24%, kuna juurde võtsid hinnas: tööstuskartul 20%, ja lina 49,3%. Linahind oli eelmisel aastal kr. 73.00 ja 1934/35. a. kr. 109.00 1 kv. 1934. a. riik ostis põllumeestelt kindlate hindadega kõik müüripakutava rukki ja pool nisust, mille tagajärjel eraviljaturg tühjenes ja vabal

Põllumehe tähtsaima rahaallika — või — hind langes arveaastal kr. 145,2 pealt kr. 128,5 kv, seega oli hinnalangus ümmarguselt 11,5%. Sealih- ja peekonihinnad langesid, esimene 30%, teine 9,2%, kusjuures loomahinnad kõvenesid 16,2%. Müügisaaduste halvenenud hinnakonjunktuuri tagajärjel vähenes 1934/35. a. kogusaak kr. 80,5-le 1 ha tulundusmaa kohta, s. o. 3% võrra võrreldes eelmise aastaga, samal ajal näeme aga 1934/35. a. käitiskulutuste suurenenist kr. 69.07-le, s. o. 1% võrra. Käitiskulutuse suurenenemine ei ole suur ja see on sündinud töö-
kulude arvel. Töökulud tõusid 1934/35. a. 2% võrra, kuna muud kulud kogumi vähenesid. Vähenenud kogusaagi ja suurenenud käitiskulutuse tagajärjel 1934/35. a. kapitalide ta-

svus põllumajanduses halvenes ja vaatlustalundid näitasid keskmiselt kr. 11,4 1 ha tulundusmaa kohta puhtsaaki, mis tasus investeeritud kapitali 3,03%.

Põllumehe tulu talukäitiseist.
Farmer's Income from Farm Produce.

Põllumehe tulu talukäitiseist koosneb töö ja omakapitali tulust. Tasuvuse all näidatud kapitali tulu puhtsaak kr. 11,4 ei kuulu kõik põllumehele juhul, kui talundil on võlgu, millelt tuleb maksta protsente, kuna omakapitalide tulu osa kuulub põllumehele.

Tahuraamatupidamise andmeis arvatakse kokku põllumehe omakapitali ja töötasu talukäitiseist maatulunduslikuks tuluks. Maatulunduslik tulu on majandusliku tegevuse tagajärjel saavutatud ülejääk, mis saadakse, kui talundi kogusaagist arvame maha kõik kulud, peale põllumehe ja tema perekonna palganõudluse ja omakapitalide protsendinõudluse.

Võlgadeta ja vähese võlaga koormatud talundis maatulunduslik tulu suurus liigub rööbiti põllumajanduse tasuvusega. On tasuvus põllumajanduses hea s. t. kui põllumees perekonnaga sai kätte palganõudluse ja kui siis kapitalide tasuvuseks jäi küllalt suur summa, on loomulikult suur ka maatulunduslik tulu. Võrdlusandmete saamiseks arvestatakse maatulunduslik tulu 1 ha tulundusmaa ehk 1 ettevõtja tööpäeva kohta. Viimase 10 aasta jooksul kujunes maatulunduslik tulu vaatlustalundis järgmiselt:

Põllumehe ja tema perekonna teenistus (maatulunduslik tulu) 1 meestööpäeva kohta 1934/35. a. oli kr. 1,89, seega 6,5% madalam kui eelmisel aastal ja 14% madalam 10 aasta keskmisest, mis oli kr. 2,19 1 tööpäeva kohta. Põllumehe teenistuse vähenemine 1934/35. a. oli tingitud peamiselt kapitalide tasuvuse vähenemisest, mis sõltus omakorda põlluma-

jandussaaduste hinnakonjunktuuri halvenemisest.

Maatulunduslik tulu.

Family Farm Earnings.

	1 ha tulundusmaa kohta <i>Per 1 ha of Farm Land</i>	1 ettevõtja ja perekonna (tööpäeva) kohta kr. <i>Per Working Day of 1 Proprietor and His Family in Kr.</i>
1934/25	3,74	1,80
1933/34	35,57	2,02
1932/33	21,01	1,20
1931/32	21,17	1,21
1930/31	36,27	2,23
1929/30	40,53	2,45
1928/29	41,12	2,62
1927/28	46,58	2,98
1926/27	41,38	2,35
1925/26	45,43	2,97

Vaatamata puhtsaagi vähenemisele 1934/35. a., olid kapitalide tasuvus ja tööpalk siiski rahuldavad, nii et tulust jätkus perekonna ülalpidamiseks ja jäi veel teatavat ülejääki, mille arvel põllumees võis arendada ja täiendada oma majapidamist, teha uusi investeerimisi ja tasuda vanu võlgu. Eesti põllumajanduse talundite puhtvarandus suurenes. Vaatlustalundite andmeil oli põllumehel puhtvarandust kr. 326 ja võlakapitali kr. 52 ühe ha tulundusmaa kohta. Võlakapitalid olid 1934/35. a. 14% aktiivkapitalist. Võlakapital vähenes koguselt ja osatähtsusest aktiivkapitalist. Puhtrahalised sissetulekud suurenesid suuremate müügikoguste tõttu. 1934/35. a. käitississetulek suurenes kr. 37,77 — kr. 39,97-le 1 ha tulundusmaa kohta. Meie talundite turutoodangu osa kogusaagist suurenes. 1934/35. a. oli viimase 10 aasta jooksul, eriti naturaalsaakide poolest, paremaid põllumajandusaastaid, saagid olid kõrged ja põllumehel oli võimalusi nende realiseerimiseks riikliku ostukorralduse ja hinna kindlustamise tagajärjel, ehkki mitte alati rahuldava hinnaga; suuremate koguste realiseerimisega saavutati siiski üldsummas kõrgem sissetulek, ja meie põllumeeskont ei kannatanud sularaha puuduse all.

TOOSTUS JA KAUBANDUS

VÄLISKAUBANDUS 1935 a. — FOREIGN TRADE IN 1935.

Väliskaubanduse läbikäigu tõus, mis osutas 1935. a. novembris tunduvalt elavnemist,

muutus detsembris veelgi aktiivsemaks. Detsembri läbikäik ületas 1934. a. sama kuu

hübikäigu 3,3 milj. kr. (32,4%) võrra. Väljavedu paisus 1,7 milj. kr. (30,9%) ja sissevedu 1,6 milj. kr. (34,3%) ning bilanss kujunes 1,3 milj. kr. võrra aktiivseks — 1,1 milj. kr. vastu 1934. a.

Väljavedu. — Exports.

Väljaveo kasv võrreldes 1934. a. detsembriga andmetega, toimus peamiselt elusloomade ja karjasaaduste arvel. Kõige enam suurenes elusloomade väljavedu, kuna toit- ja maitseainete ning toor- ja poolvalmisainete väljaveo tõus oli tunduvalt väiksem. Elusloomade väljavedu kasvas 27 kordseks, toit- ja maitseainete 52,4% ja toor- ning poolvalmisainete 8,0%, kuna valmissaaduste väljavedu kahanes 13,8% võrra.

Väliskaubanduse läbikäik detsembris 1934.—35.

Turnover of December Foreign Trade 1934—35.

	Detsember		1.1—31. XII		1.1—31. XII 35 1934. = 100
	1935	1934	1935	1934	
	1000 kr. — in 1000 kr.				
Väljavedu — Exports	7 392	5 648	80 118	68 973	+16,2
Sissevedu — Imports	6 125	4 562	68 757	55 275	+24,4
Läbikäik — Turnover	13 517	10 210	148 875	124 248	+19,8
Väljavedu \pm Exports \pm	+1287	+1086	+11381	+13 698	
	1000 tn. — in 1000 tns.				
Väljavedu — Exports	30	32	478	521	-8,3
Sissevedu — Imports	89	27	295	235	+8,9
Läbikäik — Turnover	69	59	774	805	-4,0

Toit- ja maitseainete rühmas suurenes kõikide nimetatud rühma tähtsamate ainete väljavedu. Eriti hoogsat tõusu näitas liha, kartulite ja munade väljavedu. Võrreldes 1934. a. detsembriga kartulite väljavedu kasvas koguselt ligi 3-kordseks ja väärtuselt ligi 3½-kordseks. Või väljavedu detsembris ületas 1934. a. sama kuu arvud koguselt 70 tn (13,5%) ja väärtuselt 144 tuh. kr. (17,0%) võrra. Mune müüsiime välisturgudele 1935. a. detsembris 522 tuh. tk. (96,3%) enam kui 1934. aastal samal kuul, kuna nende eest saadud rahasumma suurenes 48 tuh. kr. (90,6 %) võrra. Ka liha- ja lihakauba eksport näitas hoogsat tõusu — nii koguselt kui väärtuselt ligi 2-kordseks. Teravilja väljavedu ulatus 1935. a. detsembris 87 tuh. kr-le, kuna 1934. samal kuul teravilja väljavedu ei olnud.

Toor- ja poolvalmisainete väljaveo suurenemine tuleb panna peamiselt tselluloosi arvele. Tselluloosi väljavedu ületas 1934. a. detsembriga arvud koguselt ligi viiekordselt ja väärtuselt ligi 4½-kordseks. Ka kunstsarve väljavedu paisus nii koguselt kui väärtuselt enam kui 2-kordseks. Vaatamata sellele, et lina väljavedu näitas koguselt 13,1%-st tagasiminekut, kasvas väärtus tunduvalt paranenud hindade tõttu 3,3% võrra. Metsamaterjali väljavedu, mis osutas 1935. a. pidevat kahanemistendentsi, näis detsembris veelgi süvenevat. Võrreldes 1934. a. detsembriga langes metsamaterjali väljavedu koguselt 59,5% ja väärtuselt 48,8%. Ka toornahkade (72,2%), bensiini (27,5%) ja põlevkiviõli (59,5%) väljavedu osutas väärtuselt tunduvalt tagasiminekut.

Valmissaaduste rühma tähtsamast aineist näitas tõusu ainult ajalehe- ja trükipaberi ning puuvillase riide väljavedu, kuna kõik teised osutasid tagasiminekut. Võrreldes 1934. a. detsembriga andmetega kasvas ajalehe- ja trükipaberi väljavedu (väärtuselt) 10,9% ja puuvillase riide 23,1%, kuna puuvillase lõnga (61,7%), vineeri ja tootipõhjade (11,8%) ja tahvelklaasi (25,6%) väljavedu näitas tagasiminekut.

Elusloomade rühmas on eriti märkimisväärne elussigade väljavedu, mis ulatus 1935. a. detsembris 10 252 seale, kuna 1934. a. samal kuul sigade väljavedu ei olnud. Elussigade eksport suundus Saksale ja N. S. V. Liitu — esimesse 6 513 siga 902 tuh. kr. väärtuses ja teise 739 siga 81 tuh. kr. väärtuses. Ka hobuseid eksportisime 1935. a. detsembris 29 tuh. kr. väärtuses, kuna e. a. samal kuul nende väljavedu ulatus vaid 0,7 tuh. kr-le. Ainult veiste väljavedu osutas tagasiminekut 37 tuh. kr-ilt 22 tuh. kr-le (40,5%).

Sissevedu. — Imports.

Sisseveos näeme tõusu kõigis olulisemais rühmades. Suhteliselt suurenes (võrreldes 1934. a. detsembriga andmetega) kõige enam toit- ja maitseainete (üle 2½ korra) siis valmissaaduste (28,3%) ja viimaks toor- ja poolvalmisainete (9,4%) sissevedu.

Valmissaaduste sisseveos näeme võrreldes 1934. a. detsembriga (väärtuselt) endist aktiivsust, ainult jõu- ja töömasinate

Sisse- ja väljaveo tähtsamad ained. — Principal Commodities of Foreign Trade

	Detsember—December				1./I—31./XII			
	ton.		1000 kr.		ton.		1000 kr.	
	1935	1934	1935	1934	1935	1934	1935	1934
VALJAVEDU — EXPORTS.								
Üldse: — Total:								
I. Elusloomad (arv) — Animals, living (number)	10 446	167	1 037	38	31 972	12 886	3 100	1 234
II. Toit- ja maitseained, joogid — Food Products, Stim. Bever.	5 053	2 869	2 439	1 600	69 739	54 415	30 602	22 187
Sellest: — thereof:								
Teravili — Corn	680	—	87	—	30 225	22 383	8 898	1 088
Kartul — Potatoes	2 067	779	120	35	12 889	6 976	525	241
Või — Butter	588	518	993	849	10 838	10 118	16 234	11 780
Munad — Eggs	1 064	542	101	53	48 013	34 692	2 686	1 896
	68	83	—	—	2 859	2 070	—	—
	1 092	470	967	433	4 942	8 518	4 715	3 789
Liha ja lihakaup — Meat and Meat Products	1 092	470	967	433	4 942	8 518	4 715	3 789
III. Toor- ja poolv.-ain. — Raw a. Semi-Manufact. Materials	22 222	26 058	2 260	2 092	370 182	426 739	28 056	27 519
Sellest: — thereof:								
Toornahad — Hides undressed	2	6	5	18	420	443	781	614
Metsamaterjal — Timber Materials	7 954	19 646	483	845	213 773	298 228	8 575	12 059
Tselluloos — Cellulose	7 382	1 548	785	182	70 174	56 197	7 925	6 844
Lina ja -takud — Flax and Tow	582	670	689	687	5 097	3 992	6 019	3 208
Bensiin — Benzine	184	150	37	51	1 753	2 078	408	666
Põlevkiviõli — Shale-Oil	272	1 045	17	42	14 828	18 878	394	685
Kunstsarv — Artificial Horn	58	48	180	97	657	544	1 481	888
IV. Valmisadused — Manufactured Articles	3 030	3 486	1 654	1 918	37 737	40 174	18 348	18 033
Sellest: — thereof:								
Vineer ja -toolipõhjad — Plywood and Chair-backs	1 224	1 457	277	314	17 412	14 815	3 876	2 281
Ajalehe- ja trükipaber — News- a. other Printing Paper	681	601	132	119	7 537	7 375	1 450	1 412
Puuv. lõng ja -niit — Woollen Yarn and Thread	84	206	215	562	1 193	1 092	3 145	3 124
Puuv. riie — Cotton Piece Goods	117	106	468	376	928	937	3 709	4 318
Linane riie jätme — Linen, coarse	22	28	46	49	333	398	685	812
Džautriie ja -kotid — Jute Cloth and Sacks	145	154	83	86	1 693	1 877	962	1 086
Tsement — Cement	—	96	—	—	568	5 708	25	258
Tahvelklaas — Sheet Glass	403	469	67	90	3 735	3 882	614	769
V. Kallismetallid ja -kivid — Precious Metals and Stones	0	—	2	—	0	—	12	—
SISSEVEDU — IMPORTS.								
Üldse: — Total:								
I. Elusloomad (arv) — Animals, living (number)	2	19	0,0	1	240	440	53	31
II. Toit- ja maitseained, joogid — Food Products, Stim. Bever.	15 375	5 949	1 162	448	69 527	59 327	6 121	5 383
Sellest: — thereof:								
Heeringad — Herrings	363	220	61	37	4 088	3 158	669	542
Sool — Salt	2 055	2 897	38	56	25 679	27 418	1 482	549
Suhkur — Sugar	1 887	1 527	216	161	23 380	20 845	2 561	2 723
III. Toor- ja poolv.-ain. — Raw a. Semi-Manufact. Materials	18 378	19 806	1 788	1 634	162 218	180 533	22 472	19 371
Sellest: — thereof:								
Toortubak — Tobacco unmanufact.	34	32	58	54	551	499	943	808
Toornahad — Hides undressed	219	122	202	106	1 946	1 035	1 731	1 022
Džaut — Jute	289	189	78	43	2 421	2 199	627	527
Puuvill — Cotton	343	293	417	390	5 390	4 511	6 848	5 791
Vill — Wool	40	19	120	65	472	258	1 800	956
Kivistusi ja koks — Coal and Coke	11 004	8 377	199	199	56 892	42 311	933	761
Petrooleum — Petroleum	1 238	1 582	78	94	16 684	16 146	994	1 043
Bensiin — Benzine	610	224	65	23	5 379	4 464	490	306
Väetised — Fertilisers	2 425	1 665	89	75	37 921	33 230	1 963	1 896
Väikel puhastam. — Sulphur unpurified	—	2 146	—	171	8 541	8 553	745	676
IV. Valmisadused — Manufactured Articles	5 572	3 975	2 162	2 465	64 423	45 397	40 016	30 381
Sellest: — thereof:								
Puuv. riie — Cotton Piece Goods	4	18	38	164	140	218	1 648	2 275
Villane lõng ja -niit — Woollen Yarn and Thread	38	28	273	204	312	274	2 240	2 101
Kunstsiid lõng ja -niit — Rayon Yarn and Thread	15	14	80	82	248	187	1 405	1 166
Raud ja teras — Iron and Steel	3 039	1 466	488	283	32 450	19 854	5 015	3 123
Kummi ja k. kaup — Rubber and Rubber Goods	36	35	125	127	462	457	1 843	1 363
V. Kallismetallid ja -kivid — Precious Metals and Stones	0	—	13	14	1	1	26	109

(163,0%) ning metallide (71,2%) sisseveos, kuna transportvahendite (33,1%) ja põllutöömehhanismide (14,8%) sissevedu, mis 1935. a. eelmisel kuul oli võrdlemisi elav, näitas detsembris tunduvat kahanemist. Nimetatamisväärt tõus esines veel metallkauba (42,5%), elektrimasinate, -aparatuuride ja -tarvete (64,5%), keraamika ja muu mineraalkaupade (32,1%) ning keemiatööstussaaduste (26,6%) sisseveos.

Toor- ja poolvalmisainete sisseveo tõus võrreldes 1934. a. detsembriga sündis tähtsal määral toornahkade ja villa arvel — esimene kasvas (väärtuselt) 90,6%, teine 84,6%. Peale nimetatud ainete suurenes veel džuudivärv (81,4%), puuvilla (6,9%), bensiini (182,6%) ja väetiste (18,7%) sissevedu, kuna petrooleumi sissevedu langes 17,0% võrra ja puhastamata värvilise impord, mis ulatus 1934. a. detsembris 171 tuh. kr-le, kahanes 1935. a. detsembris nullini.

Toit- ja maitseainete sisseveo tugev tõus detsembris toimus peamiselt Läti osetatud rukki (10 tuh. tn. — 626 tuh. kr. väärtuses) arvel. Tähtsamaist aineist suurenes väärtuselt võrreldes 1934. a. detsembriga andmetega heeringate (64,9%) ja suhkru (33,5%) sissevedu, kuna soola impord kahanes 32,1% võrra.

VALISKAUBANDUSE AASTA TULEMUSI. FOREIGN TRADE TOTALS.

Kuigi väliskaubanduse bilansi aktiivsus 1935. a. ei ulatu 1934. a. arvudeni, tuleb hinnata väliskaubanduse tulemusi 1935. a. siiski soodsalt just seetõttu, et sisseveo elavnemine toimus peamiselt toornmaterjalide, tootmis- ja transportvahendite osas, mis teisel poolt soodustab toodangut ja ühes sellega ka ekspordi tõusu. Väljaveo aktiivsus mis avaldus peamiselt põllumajandussaaduste alal, on hinnatav seetõttu, et nende realiseerimisel saadud rahasummad jäävad suuremas osas lõplikult kodumaale, kuna põllumajandussaaduste tootmiskuludes on välismaalt osetatud tootmisvahendite osatähtsus võrdlemisi väike. Väliskaubanduse läbikäigu tõus võrreldes 1934. a. andmetega ulatus 24,6 milj. kr-le (19,8%) Sellest 24,6 milj. kr. võrra suurenenud lä-

bikäigu summast langes 11,1 milj. kr. väljaveo ja 13,5 milj. kr. sisseveo arvele. Suhteliselt kasvas väljaveo 16,2% ja sissevedu 24,4% ning bilans kujunes 11,4 milj. kr. võrra aktiivseks 13,7 milj. kr. vastu 1934. a.

Kaubarühmade osatähtsus väärtuselt I/I—31/XII 1934.—35. %

Percentages of Separate Groups of Merchandise
According to Value I/I—31/XII 1934—35

	Väljaveo Exports		Sissevedu Imports	
	1935	1934	1935	1934
I Elusloomad — <i>Animals, living</i>	3,9	1,8	0,1	0,1
II Toit- ja maitseained, joogid — <i>Food Products, Stim. Bever.</i>	38,2	32,2	8,9	9,7
III Toor- ja poolvalmisained — <i>Raw and Semi-Manufact. Materials</i>	35,0	30,9	32,7	35,0
IV Valmisaadused — <i>Manufactured Articles</i>	22,0	26,1	58,2	55,0
V Kallismetallid ja -kivid — <i>Precious Metals and Stones</i>	0,0	—	0,1	0,2
Kokku — <i>Total</i>	100	100	100	100

Väljaveo. — *Exports.*

Väljaveo üldise elavnemise kõrval väärrib erilist tähelepanu elusloomade ja toit- ning maitseainete tugev tõus, kuna toor- ja poolvalmisainete ning valmisaaduste väljaveos oli suurenenud võrdlemisi väike. Võrreldes 1934. a. andmetega kasvas (väärtuselt) elusloomade väljaveo enam kui 2% kordselt, toit- ja maitseainete 37,9%, toor- ja poolvalmisainete 2,0% ning valmisaaduste 1,7%.

Toit- ja maitseainete väljaveo näitas 1935. a. õige suurt aktiivsust, mis toimus peagu kõikide tähendatud rühma olulisemate ainete arvel. Tähtsama eksport-artikli — või — väljaveo näitas võrreldes 1934. a. andmetega pidevat tõusu, ületades 1934. a. arvud kogusest 720 tn (7,1%) ja väärtuselt 4,4% milj. kr. (37,7%) võrra. Munade väljaveo tulemus 1935. a. oli erakordselt soodus. Mune müüsimise välisurudele 1935. a. 13,3 milj. tk. (38,4%) enam kui 1934. a. ja nende eest saadud rahasumma suurenes 830 tuh. kr. (45,2%) võrra. Ka teraviljamüügist saime 1935. a. 1,9 milj. kr. (96,1%) enam kui eelmisel aastal. Kartulite ekspord, mis 1935. a. esimesil kuulil oli võrdlemisi tagasihoidlik, paisus järgmisil kuulil õige tugevasti, nii, et 1935. a. arvud

üetavad eelmise aasta omi koguselt 5,9 tuh. tn. (84,8%) ja väärtuselt 284 tuh. kr. (117,8%). Kuigi peekoni väljavedu kahanes 192 tn (7,3%) võrra, suurenes liha- ja liha-kauba väljavedu uute turgude juurevõitmise tõttu (eriti sealihale) koguselt 1,4 tuh. tn. (40,5%) ja väärtuselt 976 tuh. kr. (26,1%) võrra. Liha väljaveo tõusu tuleb panna peamiselt värske ja soolatud sealiha (peale peekoni) arvele. Nimetatud liha väljavedu kasvas 4 tuh. kr-lt 1934. a. — 643 tuh. kr-le 1935. a. — seega enam kui 160 kordseks. Ka suitsutatud sealiha väljavedu paisus väärtuselt enam kui 8-kordseks ning lamba- ja loomaliha 2-kordseks.

Toor- ja poolvalmisainete väljavedu suurenes peamiselt lina ja tselluloosi arvel. Ehk küll metsamaterjali eksport võrreldes 1934. a.-ga kahanes tugevasti, kattis lina, tselluloosi, kunstsarve ja toornahkade väljaveost enam saadud summa selle puudujäägi täies ulatuses. Metsamaterjali müügist välisturgudele saime 1935. a. 4,1 milj. kr. (32,3%) vähem kui 1934. a., kuna lina eest saadud rahasumma ületas 1934. a. arvud 2,8 milj. kr. (87,9%) võrra. Ka tselluloosi eksport andis 1,1 milj. kr. (15,8%) enam kui 1934. a. Märkimisväärset tõusu (väärtuselt) näitas veel kunstsarve (66,8%) ja toornahkade (27,2%) väljavedu, kuna bensiini eksport kahanes 27,4% võrra ja põlevkiviõlide väljavedu jäi peagu 1934. a. tasemele.

Valmissaaduste rühmas suurenes väärtuselt ainult vineeri ja toolipõhjade (20,0%) väljavedu, kuna puuvillase riide (14,1%), jämeda linaseriide (15,6%) džuttriide ja kottide (9,5%), tsemendi (90,3%) ja tahvelklaasi (19,1%) väljavedu kahanes ja ajalehe- ning trükipaberi, kui ka puuvillase lõnga ja niidi väljavedu jäi endiseks.

Elusloomade väljavedu kasvas võrreldes 1934. a.-ga 2½-kordseks. Kõige enam suurenes sigade eksport väärtuselt 0,6 milj. kr-lt 1934. a. — 2,5 milj. kr-le 1935. a., — seega enam kui 4-kordseks. Sama võrra suurenes ka hobuste väljavedu, kuna veiste müük välisturgudele kahanes 47,0% võrra.

Sissevedu. — Imports.

Jälgides sisseveetud kaupade koostise liikumist ja kõrvutades neid 1934. a. andme-

tega näeme, et kõige enam paisus valmissaaduste (31,7%), siis toor- ja poolvalmissaaduste (16,0% — ja lõpuks toit- ja maitseainete (13,7%) sissevedu.

Valmissaaduste rühmas osutab tugevat aktiivsust transportvahendite, põllutöömasinate ja riistade, jõe- ja töomasinate, metallide ja elektrimasinate ja -aparaatide ning -tarvete sissevedu. Transportvahendite sissevedu suurenes võrreldes 1934. a. andmetega (väärtuselt) 1,2 milj. kr-lt 2,9 milj. kr-le — seega ligi 2½-kordsest, põllutöömasinate ja riistade enam kui 2-kordsest, jõe- ja töomasinate 48,8%, metallide 59,7% ja elektrimasinate, -aparaatide ning -tarvete sissevedu 54,3%.

Toor- ja poolvalmisainete sisseveo kasv toimus peagu kõigi tähendatud rühma olulisemate ainete arvel. Võrreldes 1934. a. andmetega suurenes kõige enam toornahkade (69,4%), villa (42,3%), puuvilla (18,3%), džuudi (19,0%), kivisöe ja koksi (21,3%) ning bensiini (23,7%) sissevedu, kuna petrooleumi ja väetiste sissevedu jäi endiseks.

Toit- ja maitseainete sisseveo tõus toimus peamiselt Lätist ostetud rukki arvel (10 tuh. tn — 626 tuh. kr. väärtuses). Võrreldes 1934. a. andmetega, kasvas väärtuselt ainult heeringate (23,4%) sissevedu, kuna suhkru (6,3%) ja soola (12,2%) import osutas tagasiminekut.

Tähtsamate välisriikidega tõusis kaubavahetus 1935. a. jooksul (võrreldes 1934. a.-ga): Briti, Saksa, P.-A. Ühendriikide, Rootsi, Soome, N. S. V. Liidu, Norra ja Leeduga, kuna kahanes: Läti, Prantsuse ja Poolaga. Tähendatud riikidega oli meil 1935. a. kaubavahetuse bilanss aktiivne: Britiga + 17,0 milj. kr., Soomega + 3,9 milj. kr., Saksaga 1,5 milj. kr., Norraga 1,3 milj. kr., Rootsiga + 700 tuh. kr., Leeduga + 51 tuh. kr. ja Lätiga 8 tuh. kr. ning passiivne: P.-A. Ühendriikidega — 5,7 milj. kr., Poolaga — 656 tuh. kr., Prantsusega — 186 tuh. kr. ja N. S. V. Liiduga — 38 tuh. kr. Kõrvutades 1935. a. andmeid 1934. a. omadega, näeme aktiivsuse tõusu: Soome, Rootsi ja Leeduga ning kahanemist: Briti, Saksa ja Lätiga, kuna passiivsus süvenes P. A. Ühendriikidega.

VÕI JA JUUSTU VÄLJAVEDU. — EXPORTS OF BUTTER AND CHEESE.

J. Jaanhold.

Võid esitati väljaveokontrollile 1934. a. jooksul kokku 229 563,5 tünni, millest tunnustati väljaveoks kõiblikuks 227 364 tünni ehk 99% ja väljaveomääruste nõudeile mittevastavaks 2 199,5 tünni ehk 1%. 1934. a. esitati kontrollile 217 513,5 tünni, seega oli möödunud aastal juurdekasv 12 040 tünni ehk ligi 6%. Need 2 199,5 tünni, mis kuulusid väljaveokeelu alla, jagunesid keelu põhjuste järgi järgmiselt: mitterahuldava maitse pärast 576 tünni, suurema veesisalduse tõttu, kui väljaveomäärus lubab, 1409,5 tünni, alakaalu pärast 73 tünni ja korratu pakendi ning muude puuduste tõttu 141 tünni. Kuna varemil aastail moodustasid suurema osa väljaveokeelu alla kuuluvast võist maitsevead, moodustab selle viimasel kahel aastal kõrge veesisaldus.

Kui 1933. a. kontrollile esitatud võist tunnustati kontrolli poolt väljaveomäärusele mittevastavaks 4 147 tünni ehk 2,1% üldkogusest, siis langes see protsent 1934. a. 1,1-le ja 1935. a. 1-le. Näib, et kontrollile esitatud võist väljaveoks keelatud või suhe on kujunenud enam-vähem stabiilseks ja nimelt — 1% ümber.

Sissetulnud ja kontrollile esitatud võikoguste suhe on mööd. a. pisut muutunud üksikui eksportörel eelmise aasta vastu, ühel on ta pisut tõusnud, teisel vähenenud, kuid suuremaid hüppeid siin möödunud aasta ei andnud, nagu seda oli märgata endisil aastail. Sellest tuleb järeldada, et üksikui eksportörel on enam-vähem kindlad piimatalitused, kes neid järjekindlalt ja pidevalt varustavad oma toodetega. Kuid siiski on kuni paarkümmend piimahiingut, kes oma toodangu saavad kahele või isegi kolmele eksportörelle. See nähtus meie või sissetöötamise mõttes püsivalt välisturul üksikute piimatilituste markide või registrinumbrite järgi ei ole küll väga kiiduväärne, ja seepärast oleks soovitatav, et iga piimahiing oma või müüks ainult ühele eksportörelle. Seega töötataks selle piimatilituse märk välisturul sisse paremini ja kiiremini. Ühistegelisel eksportöridel kokku on võikoguste suhe tõusnud 1% võrra, nimelt 66%-lt 1934. a. 67%-le 1935. a.

Sissetulnud ja kontrollile esitatud võist said üksikud eksportörid kontrollijaamalt load väljaveoks 1935. a. sihtmaade järgi järgmiselt:

	P. K. Estonia	E. P. Liit	lA/s Roterman	G. F. Gahlnbäck	J. Puhk ja Pojad	Kokku tünne	%
Inglise	51 822	28 284,5	16 341	14 003	7 288	117 738,5	55,3
Saksa	38 417	20 235	12 902	10 488	5 589	87 631	41,1
P. Am. Ühendriigesse	1 000	450	377	362	229	2 418	1,1
Palestiinasse	1 337	100	—	176	—	1 613	0,8
Tšehhoslovakkiasse	697	382	226	188	96	1 589	0,7
Rootsi	—	700	140	140	20	1 000	0,5
Belgiasse	302	60	217	153	100	832	0,4
Laevadevarust. ja m. müügid	34,9	—	—	—	1	35,9	—
Marokosse	—	—	—	—	22,5	22,5	0,1
Tunisi	10	—	—	—	—	10	—
Kokku 1935. a. tn.	93 689,9	59 191,5	39 283	25 510	13 345,5	219 919,9	100,0
" " " %	44,0	23,6	14,2	12,0	6,2	100,0	—
" 1934. a. tn.	90 224,8	4 882	39 483	23 541	10 647,4	198 783,2	—
" " " %	45,5	21,6	15,4	12,4	5,1	100,0	—

1934. a. saadi kontrollijaamalt load Inglise saatmiseks 63,4% ja Saksa 34,3%, seega saadeti möödunud aastal Inglise võid 8,1% võrra vähem ja Saksa 6,8% võrra rohkem kui eelmisel aastal. Peale Inglise ja Saksa turgude saadeti 1934. a. võid teistsse maisele ainult 1,9% ja 1935. a. 3,6%. Kui meie 1932. a.

Prantsusse ja Belgiasse saatsime kuni 13,5% üldväljaveost, siis on need turud viimasel kahel aastal peagu kadunud, kuna Belgiasse möödunud aastal saadeti ainult 832 tünni võid.

Teatavasti on meil sissetöötamisel Põhja-Inglise turg ja seepärast peaks pakkuma hu-

vi, kuidas on seda tähtsamat turgu möödunud aastal varustatud meie võiga. Järgnevalt toome kokkuvõtte, kuidas üksikud eksportörid on võid saanud P.-Inglisse 4-nädalastel perioodidel. Kuude viisi arutamine ei anna ühtlase varustamise suhtes tõetruud pilti, sest üksikud laadimispäevad, mis kuude viisi arvutamisel võivad juhtuda tihte kuusse suuremal arvul kui teise; nelja nädala viisi aga laadimine toimub teatud nädalapäevadel.

	P. K. Estonia	E. P. Liit	A/s. Rotermann	C. F. Gahnböök	J. Puhk ja Pojad	Kokku 4-nädalasel ajavahemikul	Kokku 1934. a. samadel ajavahemikudel ^{*)}
1.—27./I . . .	1549	754	488	496	190	8407	2712
28./I—24./II . .	1977,5	1128	755	621	267	4748,5	2555
25./II—24./III .	2152,5	1162	839	561	277	4991,5	2500
25./III—21./IV .	2463,5	1573	927	759	374	6096,5	3300
22./IV—18./V . .	2389	1430	780	644	310	5573	4201
20./V—16./VI . .	3873	1728	1094	882	425	7502	4804
17./VI—14./VII .	4071	2691	1271	1104	585	9722	5872
15./VII—11./VIII	4311,5	2216	1394	1274	630	9825,5	6546
12./VIII—8./IX .	3969,5	2209	1386	1020	607	9191,5	6775
9./IX—6./X . . .	3684	2098	1546	1197	595	9120	6847,5
7./X—3./XI . . .	3181	1745	1136	925	497	7484	5875
4./XI—1./XII . .	1997,5	1062	683	531	311	4584,5	4886,5
2./XII—31./XII .	1886	985	594	500	267	4232	4485

Kokku 1935. a.	37005	20796	12893	10444	5335	86473	
" " " %	43	24	15	12	6	100	
" 1934. a.	24579	17526	8518	7297	3439	61859	
" " " %	40	28	14	12	6	100	

1934. a. saadeti P.-Inglise turu sissetöötamiseks 31% kogu väljaveetud võist ja 43% Inglise saadetud võist ning üksikute eksportöride poolt saadetud kogused ei vastanud sellele vahekorrale, mis oli sissetulnud võikoguseil. Kuid 1935. a. saadeti P.-Inglisse kogu väljaveetud võist juba ligi 41%, tähendab 10% üldkogusest enam eelmise aasta normist ja Inglise 74%, kuna üksikute eksportöride saadetiste protsendiline suhe on peagu sama nagu sissetulnud võilgi.

Kui 1934. a. 4-nädalase miinimumkoguse, s. o. 25. II — 24. III, võtta 100, siis suurema saadetise ajavahemikul 9. IX — 6. X tõuseb see arv 274-le. Möödunud aastal kasvab see kõikumuse amplituud veel suuremaks, nimelt 1.—27. I 100-ilt 15. VII — 11. VIII 228-le. 1934. a. 13 neljanädalaste perioodide kohta

*) 1934. a. neljanädalased ajavahemikud on üks kuupäev edasi, nii näit. 1—28./I 29./I—25./II jne.

on keskmise 4720 tünni ja allapooie keskmist langeb miinimumsaadetis 2220 tünni võrra ning ülespooie keskmist maksimumsaadetis 2127,5 tünni võrra. 1935. a. on need arvud: keskmise 6652 tünni, kus miin. langes alla keskmist 3245 tünni võrra ja maks. tõusis üle keskmise 3173,5 tünni võrra. P.-Inglise turu sissetöötamisel püütakse aga sinnapooie, et saadetiste keskmised kõikumused nii üles- kui alla oleksid võimalikult väiksemad, et turu varustamine toimuks aasta läbi ühtlaste võikogustega.

Juustu väljaveos möödunud aasta ei olnud Eesti iseseisvuse ajajärgul mitte ainult rekordaaastaks, vaid sel aastal i. I 1924. — 31. XII 1934. saadeti juustu välja ena m k u i eelmise 11 aasta kestel. Mainitud ajavahemikul saadeti juustu välja 90 076 kg, möödunud aasta 107 955 kg vastu. Toodud arvudest võib järeldada, et juustutööstusel Eestis on pinda, kui sellele alale pööratakse enam tähelepanu. Ka juustu kvaliteedi kohta on märgata paranemist, kuigi vihunud juustuvahmistajad on meil väga otsitavad. Kui juustuvahmistamine oleks rentabiilsem kui võlvahmistamine, küll siis leiduks ka häid juustuvahmistajaid.

**VALUUTAHINNAD.
EXCHANGE RATES.**

	Tallinna börs				Londoni börs	
	100 \$, 100 £ jne. eest		Eesti krooni		1 £ eest \$,	Saksa mk. jne.
	20. I. 1936		14. I. 1936		20. I. 1936	14. I. 1936
	Ost	Müük	Ost	Müük		
\$ (dollar) . . .	365	373	364	372	4,9450	4,9638
£ (Inglise n.) . .	1811	1825	1811	1825		
Saksa riigimark .	135,00	138,50	135,00	138,50	13,226	12,99
Soome mark . . .	7,98	8,10	7,98	8,10	237,00 ¹⁾	235,00
Prantsuse fr. . .	24,10	24,40	24,15	24,45	74,97	74,83
Belgia belga . .	61,75	62,75	61,80	62,90	29,318	29,288
Helveetia fr. . .	119,20	120,70	119,05	120,55	15,185	15,187
Itaalia liri . . .	—	29,78	—	29,75	61,87	61,86
Eesti kroon . . .	—	—	—	—	12,25 ¹⁾	12,25
Rootsi kroon . .	92,40	94,00	92,40	94,00	19,396	19,396
Taanil kroon . .	60,88	62,05	60,85	62,05	22,40	22,40
Norra kroon . . .	90,96	92,15	90,95	92,15	19,903	19,908
Tšehhoslov. kr. .	15,10	15,40	15,15	15,45	119,50 ¹⁾	119,31
Hollandi kulden	248,95	251,65	248,65	251,35	7,28	7,275
Läti lant	—	118,30	—	118,30	15,12 ¹⁾	15,12
Cerr. rubla . . .	—	—	—	—	5,708 ¹⁾	5,692
Austria šilling .	68,65	70,05	68,80	70,20	25,37 ¹⁾	25,31
Ungari pengö . .	—	—	—	—	25,00 ¹⁾	25,00
Poola zlot	69,00	70,00	69,15	70,15	24,25 ¹⁾	24,18
Leedu liti	61,40	62,80	61,50	62,40	23,25 ¹⁾	23,25
Danzigi kulden .	69,00	70,00	69,15	70,15		
Hispaan. peseta .	49,90	50,90	49,90	50,90	36,18	36,18

¹⁾ 18 I 1936

TÄHTSAMAD HINNAD JA NOTEERINGUD. — PRICES AND QUOTATIONS.

Eestikeelne nomenklatuur v. nr. 2.	13/1	6/1	%	Detsember		Eestikeelne nomenklatuur v. nr. 2.	13/1	6/1	%	Detsember	
	19/1	12/1		1935	1934		1936	12/1		1935	1934
	1936	1936	+				-	+	-		

WHOLESALE PRICES, TALLINN.

Quoted by Produce Exchange Committee.

Grain, Flour and Potatoes.

1. Rye	12,00	12,00	0	12,17	10,25
2. Wheat	20,00	18,00	+11,1	17,17	14,50
3. Barley, brewing	18,00	12,00	+8,3	16,00	14,00
4. " food	18,00	11,00	+18,2	14,50	9,18
5. Oats	10,50	9,00	+16,7	9,33	6,88
6. Rye-meal	14,18	14,18	0	14,18	12,30
7. Rye-flour	20,40	20,40	0	21,04	18,75
8. Wheat-flour (whites)	40,00	38,00	+5,3	31,00	24,30
9. Potatoes, export	—	—	—	—	1,78
10. " distiller's	2,15	2,15	0	2,15	1,95
11. " for industry	1,90	1,90	0	1,90	1,68

Dairy Products

12. Cheese, Swiss per kg.	1,20	1,20	0	1,23	1,10
13. Margarine, per kg.	0,75	0,75	0	0,75	0,67

Groceries.

14. Sugar, English	42,38	42,38	0	42,38	41,25
15. Salt, Russian	2,50	2,50	0	2,50	3,20
16. " German	2,50	2,50	0	2,50	3,00
17. " English	2,50	2,50	0	2,50	—
18. Rice, No. 2 Burma	45,50	45,50	0	45,68	44,50
19. Tea, Orange Pekoe Cey'n kg	5,75	5,75	0	5,75	5,75
20. Coffee, Rio, Santos, etc.	4,68	4,68	0	4,68	4,75
21. Herrings, Scots, Mathies bl.	38,50	38,50	0	38,50	34,68
22. " Matfals per bl.	42,50	42,50	0	42,50	38,68

Building Materials.

23. Bricks per 1000	40,00	40,00	0	40,00	35,00
24. Cement per bl.	6,45	6,45	0	6,45	6,33
25. Lime	2,50	2,50	0	2,50	—
26. Zinc-white per kg.	0,48	0,45	+2,2	0,45	0,51
27. Oehre	0,21	0,21	0	0,21	0,22
28. Varnish	71,00	71,00	0	71,00	64,50

Metals.

29. Iron, bars	14,00	14,00	0	14,08	14,00
30. Steel, spring	24,00	24,00	0	—	25,00
31. Tin	475,00	500,00	-5,0	492,50	490,00
32. Lead	45,00	50,00	-10,0	49,00	29,00
33. Brass, sheets	185,00	185,00	0	185,00	185,00
34. Copper, sheets	160,00	160,00	0	160,00	143,00
35. Zinc, sheets	69,00	69,00	0	68,00	67,50

Cloth and Leather.

36. Cotton cloth "bias" per m.	0,56	0,56	0	0,56	0,56
37. "mitka"	0,42	0,42	0	0,42	0,42
38. Sole leather, Esto'n per kg.	2,45	2,45	0	2,45	2,15
39. " Amer'n I grade	2,70	2,70	0	2,70	2,43

Fuel, Oils, etc.

40. Coal, steam, Newcastle	2,70	2,70	0	2,57	2,55
41. " forge	—	—	—	2,75	2,75
42. Oil shale, I A grade	0,80	0,80	0	0,80	0,85
43. Peat	—	—	—	—	0,83
44. Oil-shale-oil	4,60	4,60	0	4,60	5,25
45. Naphtha, American, Polish	10,25	10,25	0	10,25	10,50
46. Petroleum, Russ'n, Amer'n	11,25	11,25	0	11,25	10,50
47. Benz., St. Oil Sh'le, mtr'd lt.	0,26	0,26	0	0,26	0,27
48. " Kiviõli „Estoin' 4)	35,50	35,50	0	35,50	34,75

RETAIL PRICES, Tallinn (snt. per kg.)

49. Rye-flour	14,3	14,3	0	14,2	12,4
50. Wheat-meal	28,0	26,0	+7,7	26,0	18,0
51. Manna	42	43	-2,3	43	40
52. Potato-flour	28	28	0	28	25
53. Potatoes	3,5	3,5	0	3,2	3,0
54. Sugar	44	44	0	44	42
55. Salt	5	5	0	5	5
56. Milk, per lit.	12	11	+9,1	12	10
57. Butter, dairy	185	185	0	185	140
58. " farm	175	170	+2,9	167	130
59. Cream, sweet, per lit.	112	112	0	109	100
60. " sour	100	100	0	100	90
61. Eggs, pair	16	16	-6,2	13	14
62. Pork, boiling	55	60	-9,3	60	50
63. " roasting	65	68	-4,4	66	55
64. Beef, boiling	35	35	0	33	30
65. " roasting	60	60	0	62	50
66. Veal, fore-quarter	45	45	0	48	43
67. " hind-quarter	60	60	0	60	53
68. Mutton, fore-quarter	55	60	-8,3	45	45
69. " hind-quarter	65	65	0	50	50

70. Hog-fat	75	80	-6,2	80	76
71. Lard	90	100	-10,0	100	90
72. Beef-fat	55	60	-3,2	57	60
73. " molten	65	65	0	65	60
74. Herrings, salted	50	45	+11,1	46	70
75. Sprats, fresh	14	15	-6,7	21	18
76. Killo	30	25	+20,0	28	28
77. Clover	7,3	6,7	+9,0	7,0	4,8
78. Meadow hay	5,5	5,5	0	5,2	3,9
79. Fire-wood, birch, m ³	775	810	-4,3	810	697
80. " pine, m ³	493	528	-6,6	528	486
81. Petroleum, per lit.	12	12	0	12	11

AGRICULTURAL PRODUCTS

Rye — Kr. per quintal.

82. Hamburg (La Plata)	8,20	8,16	+0,5	7,68	9,01
83. Chicago	7,82	7,83	-0,1	7,18	11,30
84. Winnipeg	6,49	6,53	-0,6	5,99	8,50

Wheat — Kr. per quint.

85. Hamburg (Manitoba I)	14,19	14,38	-1,3	14,27	13,60
86. Liverpool	13,24	12,96	+2,2	12,39	9,97
87. Chicago	13,45	13,67	-1,6	13,50	13,37
88. Winnipeg	11,80	11,86	-0,5	11,42	10,54

Maize — Kr. per quint.

89. Chicago	8,65	8,65	0	8,35	12,24
-------------	------	------	---	------	-------

Milk, loose, Tallinn (snt. per lt)

90. I grade to stores	11	11	0	11	—
91. I " for ind. purpos.	10	10	0	10	—
92. II " to stores	9,5	10	-5,0	10	—
93. II " for ind. purpos.	8,5	8,5	0	8,5	—

Butter — snt. per kg.

94. Tallinn	160	151	—	140	132
95. Guaranteed price	160	160	0	160	134

In London.

96. Danish	209	217	-4,1	227	219
97. Estonian	—	—	—	—	—
98. Latvian	—	—	—	—	127
99. Lithuanian	—	—	—	—	167
100. New Zealand	—	—	—	—	180

In Manchester.

101. Danish	210	218	-3,7	230	226
102. Estonian	187	192	-2,6	191	183
103. Latvian	187	192	-2,6	191	174
104. Finnish	200	211	-5,2	224	199
105. Swedish	199	209	-4,6	222	196

In Berlin.

106. German, finest	356	356	0	356	376
107. Fine dairy butter	348	348	0	348	376
108. Dairy butter	337	337	0	337	356
109. In Copenhagen — Danish	162	173	0	183	174

Bacon — snt. per kg.

110. Tallinn 60 — 72 kg I gr.	66 ²	66 ³	0	64	64
111. " 55,5—59,5 " " "	61 ²	61 ³	0	59	59
112. " 72,5—75,0 " " "	57 ²	57 ³	0	55	55

In London (highest quot.)

113. Danish	157	157	0	148	153
114. Estonian	141	141	0	136	144
115. Latvian	141	141	0	134	143
116. Lithuanian	141	141	0	138	144
117. Swedish	160	150	0	139	150
118. Irish	160	160	0	150	159
119. Polish	141	141	0	132	145

Flax — Võru-Petseri.

120. R.	121	119	+1,7	119	116
121. HD	112	110	+1,8	110	107
122. D	103	101	+2,0	101	98
123. OD	92	90	+2,2	90	87
124. LOD	81	79	+2,5	79	78
125. H	69	67	+3,0	67	64

Flax — elsewhere in Estonia.

126. R.	119	117	+1,7	117	113
127. HD	110	108	+1,9	108	104
128. D	101	99	+2,0	99	96
129. OD	90	88	+2,3	88	85
130. LOD	79	77	+2,6	77	74
131. H	—	—	—	—	—

PÖLLUMAJANDUSSAADUSTE TURUD

VÖITURG — BUTTER MARKET.

Võihindade liikumine Inglises näitas möödunud nädalal langust. Nii noteeriti Londonis Taani võihinnaks 116—118 š cwt möödunud nädala 122 š vastu. Eesti võihinna noteering Manchesteris nõrgenes 104—106 š-le cwt, s. o. 3 š cwt-lt, võrreldes eelmise nädala võihinna noteeringuga. Ka Saksast saadavas hinnas ilmnes 5 sendine langus kg kohta. Kuna Inglisest saadavate hindade kohta valitses selgusetus, jäeti eksportvõihinna noteerimine sel korral ära.

Võihindade nõrgenemine Inglises möödunud nädalal oli ootamata nähtuseks, kuna võituru seisukorda peeti küllalt kindlaks. Tegelikult aga Taani võimutigi soodustamiseks ette võetud hindade alandamine muutis seisukorra võiturul nõrgaks ning kutsus välja üldise hindade languse. Kuna praegusel hindade tasemel võitarvitus on elavnenud, jääb loodetavasti Taani võihinna nõrgenemine Inglises seisma. Seejuures aga veebruaris peakis ilmema Inglises isegi sesoonne võihinna kõvenemine.

Või väljaveo kujunemine Taanist, kui tähtsamast eksportijast maast, näitab 1931. a. peale pidevat langust. Nii eksportis Taani võid (1000 cwt) 1932. a. — 3106, 1933. a. — 2967, 1934. a. — 2949 ja 1935. a. 2754 Seega võieksport koguselt oli möödunud aastal 7% võrra madalam kui 1934. a. Kogu või väljaveost veeti Inglisse 79% (m. a. 83%) ja Saksa 18% (m. a. 13%). Kuna aga võihind Inglises kõvenes möödunud aastal, oli Kopenhaageni eksportvõihinna noteering 1935. a. keskmiselt 192 TKr, 1934. a. 161 TKr, 1933. a. 171 TKr ja 1932. a. 178 TKr

vastu. Seega 1935. a. oli Taanis Kopenhaageni eksportvõihinna noteering 19% võrra kõrgem kui 1934. aastal. Meie siseturul maksus või möödunud nädalal snt kg: Tallinnas — lauavõi 180—195 snt, köögivõi 160—175 snt, Tartus — lauavõi 180—183 snt, köögivõi 150—170 snt, Narvas lauavõi 180—185 snt, köögivõi 160—165 snt, Viljandis lauavõi 175 snt, köögivõi 140—160 snt, Rakveres lauavõi — 180 snt, köögivõi 150 snt ja Valgas lauavõi 180—190 snt ja köögivõi 150—170 snt kg.

Möödunud nädalal väljaveetud võikogusest läks Inglisse 1219 tünni, Saksa 1824 tünni, laevade varustuseks 25 tünni.

PÖLLUMAJANDUSLIK VÄLJAVEDU. EXPORTS OF AGRICULTURAL PRODUCTS

	Nädalal		1936 a. 1. lkuni 19. I	1935 a. 1. lkuni 20. I	1934. a. 1. lkuni 21. I
	13. I- 19. I 1936	6. I- 12. I 1936			
VÕI (tonni)					
<i>Butter (tons)</i>	208,5	69,7	292,3	254,0	282,5
Sellest:					
Saksa . . .	188,5	—	138,5	102,3	155,2
Inglisse . . .	69,7	39,8	123,0	136,0	116,9
Belgiaisse . . .	—	—	—	7,4	7,6
Soome . . .	—	—	—	—	2,0
MUNAD					
(tuh. tk.) — <i>Eggs (1000)</i>	—	—	43	—	—
Sellest:					
Inglisse . . .	—	—	43	—	—
Saksa . . .	—	—	—	—	—
PEEKON					
(tonni) — <i>Bacon (tons)</i>	9,9	32,1	42,0	58,6	70,3
LINA					
(tonni) <i>Flax (tons)</i>	179,	114,9	365,7	408,2	201,5
Sellest:					
Inglisse . . .	65,8	77,3	194,2	388,0	141,4
Belgiaisse . . .	40,4	30,4	70,8	4,8	—
Soome . . .	12,8	7,2	20,0	5,9	—
Saksa . . .	2,1	—	10,4	16,4	20,5
Prantsusse . . .	40,4	—	46,4	—	36,4

PEEKONITURG — BACON MARKET.

Peekoniturul püsib endiselt kindel tendents. Eesti peekoni kõrgema sordi noteering püsib endiselt 79 š tsentner. Vastavalt sellele jäi muutusetu ka meie peekonsigade noteering. Käesoleval nädalal maksavad eksporttapamajad järgmisi hindu:

	I sort	II sort	III sort	IV sort
69 —72 kg	66	61	55	
55,5—59,5 „	61	57	51	Sise-
72,5—75 „	61	57	51	turnu-
75,5—80 „	57	51	50	hinnad

Toodang eksporttapamajades näitab jälle tõusutendentsi. Möödunud nädalal tapeti eksporttapamajades 3 011 siga 2 616 sea vastu eelmisel nädalal. Üle kolmandiku tapetud sigadest saadeti Rootsi, teine kolmandik Inglisse ja ülejäänud osa läks töötletud kujul teistele välisriikidele ja siseturule.

Käesoleva nädala algul läks kolmas saadetus ehussigu Saksa. Laevale laaditi umbes 1900 siga. Kui sigade kokkutoomine kestab samas tempos, siis loodetakse täita leping Saksaga 1. aprilliks.

TAPALOOMADE- JA LIHATURG — CATTLE AND MEAT MARKET.

Veiste pakkumine väga rohke. Näda-
la jooksul toodi turustamiseks ligemale 600
veist. Harilik nädala keskmine pakkumine
on 300—350 veist. Sõltuvalt rohkest pak-
kumisest langesid veiselihahinnad 2—5 snt
kg-lt. Kuna kõrgeväärtuslike lihaloomade
pakkumine on väheldane, siis nende hind
langes vähem kui lahjade lihasortide hind.

Nuumveiste liha maksus 27—38 snt kg,
keskmistel 20—27 ja lahjadel ning praak-
veiste lihal 13—23 snt kg. Kuna loomi tu-
rustatakse kevadepoole talve üldiselt vähe,
siis selline äkiline ülepaakkumine ei tohiks
mõjustada maal ostu-müügi hindu ja seepä-
rast tuleks maal nuumveistest eluskaalu alu-
sel müües nõuda 22—26 snt, keskmistest
18—22 snt ja lahjadest kuni 18 snt kg. Tu-
levaks nädalaks on kindlasti loota lihahin-
dade paranemist.

Vasikate pakkumine keskmine. Tu-
rule tuuakse juba rohkemal määral kerge-
makaalulisi vasikaid, mis enamikus lahjad,

seetõttu ka lahjade vasikate hind nõrgem
2—3 sendi võrra kg-lt. Nuumvasikate liha
(ühes naha, pea ja jalgadega) maksus 53—68
snt, keskmistel 43—53 ja lahjadel 35—42 snt
kg. Eluskaalu alusel turustades maksusid
nuumvasikad 40—45 snt, keskmised 35—40
snt ja lahjad 25—33 snt kg. Vasikaliha hin-
dade suurt langust ette ei ole näha.

Lammaste pakkumine keskmine. Hin-
nad eksportlammastel tõusid 5 snt kg. Sise-
turul hinnad muutuseta. Eksportlammaste
hinnaks noteeriti 91—96 snt kg tapakaal ja
37—42 snt eluskaal. Eluskaaluhind on ar-
vatud franko saatejaam.

Siseturul maksus lambaliha 31—50 snt
kg vastavalt headusele. On loota hindade põ-
simist.

Sealiha pakkumine väga rohke. Hin-
nad lõdvenesid üle 10 sendi kg-lt, võrreldes
eelmise nädalaga. Käesoleva nädalla ajal
mürgiti väheldast hindade kõvenemist. Prae-
gu maksuvad noored sead 45—52 snt, liha-

Elusloomade, liha ja
lihasaaduste eksport

Eesti Peekoni Eksportühisus

Estonian Bacon Export Co, Ltd.

Export of Meats

Juhatus: Tallinnas,
S. Roosikrantsi 4-a — 9. Telefon 463-63

sead 43—48 snt ja rasvasaad 42—47 snt kg. Eluskaalu alusel turustades tuleks talupidajail pidada silmas ekspordiks minevate sigade eluskaaluhinda. Teatavasti Saksas eksporditavaist lihasigadest maksavad eksporditajamad 47 snt elukaalu kg. Umbes sama hinda makstakse ka Rootsi eksporditavaist noortest sigadest, kelle eluskaal kuni 100 kg. Rasvasigade turustamisega tuleks oodata, sest loodetavasti avaneb võimalus varsti

vedada väljja ka rasvasigu. Sealihahinnad Tallinna turul käesoleval nädalal peaksid jääma püsima või kõvenema väikesel määral.

Lihahinnad teiste linnade turgudel (snt kg).

	Sealiha	Veiseliha	Vasikaliha	Lambaliha
Tartu . . .	39—43	18—20	20—33	30—40
Viljandi . . .	40—47	22—32	24—28	35—42
Valga . . .	40—45	27—33	28—33	30—35
Rakvere . . .	42—43	20—35	30—40	35—40
Narva . . .	50—54	23—45	38—40	40—60

KANAMUNATURG — EGG MARKET.

Kanamunahindade liikumine möödunud nädalal siseturul toimus langeva tendentsiga, kusjuures mõningais linnades langus oli isegi $\frac{2}{3}$ snt paarilt. Nii maksusid keskmise suurusega kanamunad möödunud nädalal väikemüügil snt paar: Tallinnas 10—16 snt, Tartus 9—14 snt, Viljandis 13 snt, Valgas 11—14 snt ja Rakveres 12 snt paar.

Väliskaubanduse aastakokuvõttest selgub, et meil eksporditi kanamune möödunud aastal 48 013 000 tk, 1934. a. 34 692 000 tk ja 1933. a. 22 602 000 tk vastu. Seega suurenes kanamunade väljavedu 1935. a. võrreldes 1933. a. üle kahe korra ja 1934. a.-ga 38% võrra. Kogu väljaveetud kanamunadest läks Inglisse 21 802 680 tk, Saksas 20 458 440 tk, Šveitsi 3 471 480 tk, Tšehhoslovakkiasse 2 277 720 tk ja ülejäänud osa teisisse maisse. Seejuures väljaveetud kanamunade väärtus ulatub 2 666 245 kr-le 1934. a. 1 835 991 kr. vastu. Arvestades väljaveeväärtuse järgi välisturgudelt saadud hindu näeme, et 1935. a. oli keskmiselt saadud hind 5% võrra kõrgem kui 1934. a.

Kuigi välisturult saadud hind kõvenes vähe, jäi meie siseturuhind eelmise aasta ta-

semele. Nii oli, näiteks, keskmise suurusega kanamunade hind Tallinna turul 1935. a. 10 snt paar, mis on võrdne eelmise aastaga. Ekspordimunade hindade liikumine onenes väga suurel määral üksikuist ekspordireest ja hinnakindlustamisfondi makstavaist summadest. Üldiselt oli aga ekspordimunade hind, nagu väljaveetud koguse väärtus suhteliselt, kõrgem 1934. a. tasemest.

Jälgides eksportriikide järgi kanamunade hindade muutusi, näeme tõusu võrreldes eelmise aastaga: Rumeenias 32%, Bulgaarias 31%, Ungaris 21%, Rootsis 16%, Belgias 10%, Taanis 3%, Soomes 1%. Hollandis ja Poolas on kanamunade hinnad madalamad vastavalt 4% ja 6% võrra võrreldes 1934. a. hindadega.

Importmaks on munahindade muutused võrdlemise väikesed, seejuures üksikute maa-de munadel erinevad. Nii oli, näiteks, Inglises 1935. a. taani munade hind 1% võrra madalam, kuid oma maa munade hind 2% võrra kõrgem kui 1934. a. Saksas seevastu oli üldine tase umbes 3% võrra kõrgem eelmisest aastast. Samuti Itaalias tõusis munade hind, kuna Hispaanias võime märkida madalamat taset kui eelmisel aastal.

PIIMATURG. — MILK MARKET.

Vaatamata sellele, et piima järgi on Tallinnas nõudmine võrdlemise elav, on II valiku rööskpiima hind linnas mõnes rajoonis langenud I sendi võrra liitrit. Enamuses kohtades makstakse endiselt 10 senti liitrit. Ka piimatööstused ei ole sealt kaudu käiva piima hinda vähendanud ei kauplustesse andmisel ega ka talupidajatele väljamaksmisel.

Möödunud nädala kohta noteeriti 20. sisp.

Järgmised hinnad: I valiku rööskpiim müügil piimakauplustele 11 snt ja müügil piimatööstustele 10 snt liiter. II valiku rööskpiim müügil piimakauplustele 9—10 snt ja müügil piimatööstustele 8—9 snt liiter.

Väikemüügil maksus piimakauplustes möödunud nädalal I valiku rööskpiim pudelites: Tallinnas 14 snt (rasvarikukam 15

snt), Tartus 13—14 snt, Rakveres 11 snt, Viljandis 13 snt, Narvas 12 snt. II valiku rõõspiim maksus: Tallinnas pudelites

12—13 snt ja lahtiselt 11—12 senti, Tartus 9—10 snt, Rakveres 9 snt, Viljandis 10 snt, Narvas 10 snt ja Valgas 9 snt liiter.

LINATURG — FLAX MARKET.

Dundeest saadud teateil oli jaanuari esimesel poolel enam nõudmist linale ja takule ja ka praegu püsib turg kindlana.

N.S.V. Liidu seisukohalt linahinna hoidmine püsib endisena. On olnud tehinguid Läti linaga Livoonia R alusel £ 80, cif.

Võru-Petseri lina on võimalik müüa £ 77.10, cif. Sama kõrgelt hinnatakse praegu Pärnu ülepuhastatud lina.

Dundee hinnateated olid järgmised:

	15./I 36	16./I 35
Livoonia R	£ 81—81.10	£ 87
Võru-Petseri R	£ 77—78.—	£ 85
Pärnu ülepuhastet R	£ 77—78	£ 79—80
Pärnu takk l	£ 62—63	£ 64—65

Ka siseturul on olukord muutunud stabiilsemaks, nii püsisid hinnad juba jõulust saadik enamvähem samal tasemel.

15. I Petseri kuulaadai osteti lina üle 7

KARTULITURG — POTATO MARKET.

Läinud nädalal kartulite väljavedu oli võrdlemisi elav. Tallinnast saadeti kartuleid välja üle 6000 kv. Peale Inglise läks üks väiksem saadeti ka Rootsi. Osa läks veel Vahemereäärsetesse riikidesse.

Käesoleval nädalal arvatavasti kartuleid välja ei lähe, sest Inglisees ollakse kartulite ostuga tagasihoidlik. Samuti Inglise turul kartulihinnad näitavad veidi langust võrreldes jaanuari algul olevate hindadega.

Läinud nädalal maal raudteejaamades oli kartulite kokkuost väga elav. Peale Virumaa võeti kartuleid kokku ka Harju- ja Järva-

vaguni, hinnaga 122—125 snt kg R sordi alusel.

Linahindade noteerimiskomisjon oma istungil Börsikomitee ruumes 17. I 1936 Tallinnas noteeris linakokkuostuhinnad franko kokkuostja ladu riiklike standardsortide alusel 1 kg eest sentides järgmiselt:

	Võru- ja Petseri-maal	Mujal Eestis
ristna	R 121	119
hoffsdreiband	HD 112	110
dreiband	D 103	101
ordinardreiband	OD 92	90
low-ordinardreiband	LOD 81	79
takuprakk	H 69	67
takk I sort		81
" II "		69
ehitustakk		17

Tendents kindel.

Sellega linahind noteeriti kahe sendi võrra kõrgemalt kui eelmisel nädalal.

maal. Külma kartusel püüdsid eksportörid rohkem tagavarasid ladudesse soetada.

Suurema nõudmise tagajärjel paranesid ka veidi hinnad. Üksikutes raudteejaamades tõusid hinnad 10—20 snt kv-lt.

Kartulihindade noteerimiskomisjoni koosolekul 20. jaan. s. a. noteeriti Börsikomitee ruumes järgmised hinnad:

1. Sõögikartul: raudteejaamades kr. 2,75—3,10 kv.
2. Tööstuskartul: tärglisvabrikutes kr. 1,70—2,20 kv, P. Eesti piiritusvabrikutes kr. 1,90—2,20 kv, L. Eesti piiritusvabrikutes kr. 2,00—2,40 kv.

VÄLISMAA MAJANDUSTEATMEID

RAHVUSVAHELINE TSELLULOOSIKARTELL. INTERNATIONAL CELLULOSE SYNDICATE.

Iseloomustavaks nähtuseks tselluloositööstuse seisukorrale maailmas enne kriisi oli, et selles tööstusharus ületoodang ja hinnalangus

esinesid palju varem kui teiste toorainete juures. Metsamaterjalide hinnad osutasid langussuunda alates 1931. a. paberihinnad hak-

kasid langema 1927. a. ning tselluloosihinnad langesid juba alates 1926. a. õige tunduvalt. Sellise varajase languse peapõhjuseks tselluloosihindade juures tuleb lugeda kahtlemata seda, et tselluloosi tootmine hakkas kaugelt ületama tarbimist. Tekkinud olukorda püüti parandada rahvusvaheliste kokkulepete teel, milline saavutati esialgu küll mehaanilise puumassi tootmise alal Skandinaavia riikide vahel 1928. a., mis aga tihhistati 1. IV 1932. ning organiseeriti uuesti alles 1935. a. mainitud riikide vahel väljaveokartelli näol.

Tselluloosikartell loodi hiljem Skandinaavia riikide, Saksa, Tšehhoslovakkia ja Austria tselluloositootjate vahel, mis jõustus 1. X 1930. See kartell oli mõeldud sulfiiit-tselluloosi tootmise kontrollimiseks ning vähendamiseks mainitud mais, ent siiski vaid selle osa tselluloositoodangu piiramiseks, mis määratud mitügiks paberitööstusele, seega mitte, näit., keemiatööstusele (kunstsiidivabrikule). Turud ja hinnaküsimus jäid otsustamata. Toodangu piiramisel seati aluseks 1929. a. toodang. Esimene reduktsioonimäär oli 15%. Tegelikult oligi kogu Euroopa sulfiiit-tselluloosi toodang, s. o. koos kartellimata toodanguga, 1931. a. ligi 14% ning 1932. a. 9% madalam 1929. ja 1930. a. toodangust. See toodangu langus aga ei olnud niivõrd tselluloosikartelli tegevuse tulemuseks, kui tingitud tselluloosi turustamisvõimaluste kitsenemisest. Seda enam tuli silvendada toodangu piiramist ning luua soodsamaid tingimusi hinnakartelliks. Hinnakontrolli küsimus muutus seda vajalikumaks, kuna paljud tootmismaad olid loobunud kullastandardist. Nii lõ-

pulks oli võimalus saavutada augustis 1932 sulfiiit-tselluloosi hinnaküsimuses kindlam kokkulepe, millist kasustatigi 8—10%-seks hinnatõstmiseks ning vääringupoliitiliste piirvuste tasandamiseks. Oktoobris, 1932, pikendati kartellilepingut 1933. aastaks, jättes kehtima 1. VII 1931 kindlaksmääratud toodangu reduktsioonimäär 25% suuruses, mis jäi kehtima ka 1934. ja 1935. a.

Ehk küll tehti pidevalt pingutusi kartellorganisatsiooni kõvendamiseks ning hindade reguleerimiseks, osutus sulfiiit-tselluloosi hind (Soome hinnaindeksi järgi) 1933. a. ligi 13% madalamaks kui eelmisel aastal; alles 1934. a. oli märgata väikest paranemist 4,5% võrra. Samuti ei saadud hästi hakkama tselluloosi tootmise pidurdamisega. Peale väikest tagasiminekut tõusis tselluloositoodang Rootsis peagi uuesti, samuti ka Soomes, kes oma eriti hea toormaterjali, metsa odavate transportivõimaluste ning odava küttematerjali tõttu võis pidevalt suurendada tselluloositoodangut ning turustada seda ka halvemate tingimuste juures maailmaturul.

Möödunud aastal hakati uute katsetega organiseerima edurikkamalt rahvusvahelist tselluloositööstust. Senise tootmise kontrolli asemel peetakse soovitavaks teostada väljaveokontrolli. Kuid ka siinjuures on rida ületamatuid raskusi, peamiselt üha laieneva Soome tselluloositööstuse ning Rootsi vabrikute vahel. Peale selle on kahtlane, kas Saksa nõustuks, näit., väljaveo piiramisega. Pidades silmas tselluloositööstuse struktuuri ei ole kindel, kas kokkuleppe puhul olekski võimalik saavutada paremaid tulemusi kui senini.

KOLMAS ENERGIA MAAILMAKONVERENTS.

III WORLD POWER CONFERENCE.

1924. a. nimetusega „World Power Conference“ (Maailma energia konverents) ellukutsutud kongressi organisatsioon omab aasta-aastalt suuremat tähtsust ja juhib oma tootetele järjest enam tähelepanu. Maailma energiakonverents on senini pidanud rida tähelepanuväärivaid istungeid Euroopas ja ühe ka Aasias. Teine ja viimane maailma-konverentsi istung oli Berliinis, 1930. a. juunis. Sellele

istungile tuli kokku ligi 4000 eriteadlast. Viimane osaline istung oli 1933. a. Skandinaavia riikides, ja k. a. juunis leiab aset Londonis samuti osaline konverents, nimetusega Keemia-Inseneri-kongress“.

Kolmanda Maailmaistungit pidamise kohaks on nüüd lõplikult määratud kindlaks Washington ja Maailmaenergia Ameerika Rahvuskomitee on Ühendriikide valitsuse

nõusolekul saatnud ametlikud kutsed kõigile riikidele 7.—12. IX 1936. a. peetavale kongressile.

Nagu kõik eelmised istungid, seisab ka käesolev erilise moto „The National Power Economy” (Rahvuslik energiamajandus) all. Ameerika rahvuskomitee ei soovi mingit eriaruannet teatud tehniliste või majanduslike

eriküsimuste kohta, vaid sooviks näha kõiki aruandeid käsitatult vastava riigi sotsiaalsete ja majanduslike huvide seisukohalt.

Kolmas maailmakonverents tahab oma aruandeis selliselt, nagu see toimub praktikas, ühendada tehnilis-majanduslikke, finants, organisatsiooni ja valitsemis-tehnilisi seisukohti.

TSINGI MAAILMATOODANG. — WORLD PRODUCTION OF ZINC.

Tsingi maailmatoodang ja tarvitus 1935. a. ületab ainult vähe 1934. a. oma. Tsingi toodang suurenes Inglises, Kanadas, Austraalias, Saksas, N. S. V. L. ja P.-A. Ühendriiges, kuna Poolas tunduvalt vähenes.

Tsingitoodang (tn).

	1934	1935*)
Inglise	52 000	64 000
Põhja-Rodësia	19 900	21 000
Kanada	123 100	142 000
Austraalia	55 500	65 000
Belgia	174 900	177 000
Tšehhoslovakkia	8 900	8 000
Prantsuse	51 200	50 000
Saksa	72 900	121 000
Itaalia	24 400	27 000
Holland	19 900	19 000
Norra	45 000	45 000
Poola	92 200	77 000
Hispaania	8 200	7 500
N. S. V. L.	27 100	40 000
Mehhiko	29 100	30 000
P. Am. Ühendriigid	329 000	382 000
Jaapan	29 600	32 000

Maailmatoodang 1 171 800 1 310 000

Tsingitarvituse suurenes osaliselt märksa Inglises, Saksas, Jaapanis, N. S. V.

*) Eelandmed.

L'us, Itaalias ja P.-Am. Ühendriiges. Hollandis ja Poolas, vastupidi, tarvituse vähenes.

Tsingi tagavarad maailmaturul püüsid 1935. a. umbes 1934. a. tasemel. Tsingi tagavarad P.-Am. Ühendriiges 1935. a. vähenesid ligi 30 000 tn, kuid umbes samapalju suurenesid tagavarad teistes maades.

Tsingitoodangu ja tarvituse muutumist üksikutes maades iseloomustavad järgmised tabelid:

Tsingitarvituse (tn)

	1934	1935*)
Inglise	180 000	198 000
Saksa	182 000	194 000
Prantsuse	87 900	90 000
Belgia-Luksemburg	108 000	105 000
N. S. V. L.	31 400	41 000
Skandinaavia	18 900	20 000
Itaalia	27 700	34 000
Holland	11 600	7 000
Poola	27 800	20 000
Tšehhoslovakkia ja Jugoslaavia	17 000	19 000
Jaapan	56 000	60 000
P. Am. Ühendriigid	313 900	417 000
Muu Ameerika	28 000	24 000
Austraalia	26 000	28 000

Maailmatarvituse 1 181 100 1 310 000

*) Eelandmed.

EESTI PANGA NÄDALAARUANNE.

Eesti Pank (Bank of Estonia) — Weekly Return,

AKTIVA

15. jaanuaril 1936. a.

PASSIVA

1. Kattevara: — <i>Reserve:</i>		1. Põhikapital — <i>Capital</i>	5 000 000,—
kuld: rahas ja kangides	84 125 665,27	2. Tagavarakapital — <i>Reserve Fund</i>	536 252,43
välisraha	850 916,04	3. Jooksvad kohustused: — <i>Current Liabilities:</i>	
2. Vahetusraha — <i>Subsidiary Coin.</i>	3 403 191,01	a) pangatähed liikvel	38 077 735,—
3. Sisevekslid: — <i>Home Bills:</i>		b) jooksvad arved:	
kaubavekslid	7 902 839,11	valitsuse	16 920 566,59
põllumajandusl.	1 284 101,94	pankade	8 243 832,17
metsatööstusl.	21 826,99	leised	2 439 137,11
4. Laenud: — <i>Loans and Advances:</i>	9 208 268,04	4. Muud passivad — <i>Other Liabilities</i>	27 663 585,87
valitsusele	—		7 623 934,34
teistele *)	9 522 181,09		
5. Kinnis- ja vallasvara — <i>Immovable</i>			
<i>Property and Equipment</i>	2 978 886,90		
6. Muud aktivad — <i>Other Assets</i>	18 817 469,31		
	<u>78 901 507,64</u>		<u>78 901 507,64</u>

Kattevara vahekord jooksvate kohustustega: } 53,20%
Proportion of Reserve to Current Liabilities: }

*) Selles summas Vab. Val. poolt garanteeritud laene Kr. 1 777 873,30
Includes Ekr. 1777 873 30 guaranteed by the Government.

JUHATUS.

Valgust ja rõõmu igasse kodusse toovad meie

kvaliteet-raadiovastuvõtjad

super EUROOPA 36 V REKORD

on moodsaim 4-lambiline superlaineile 17—2000 m 6 häälestusahelaga ja 2 vahesagedusastmega ning sisseehitatud dünaamilise valjuhääldajaga. Aparaat on varustatud reguleeritava häiretökestajaga, täielise automaatse fadingutasandajaga, retonaatoriga kõla reguleerimiseks jne.

Hind kr. 297.—

on moodne 3-lambiline refleks-võrkvastuvõtja laineile 200—2000 m 2 häälestusahelaga ja sisseehitatud dünaamilise valjuhääldajaga. Aparaat on varustatud automaatse fadingutasandajaga jne.

Hind vahelduvvoolule kr. 203.—
 alalisvoolule kr. 205.—

RAHVAAPARAAT 36

on ehitatud nii vahelduv- kui alalisvoolule ja patareidele. **Võrk-rahvaaparaadid** on moodsad 2-lambilised kaugevastuvõtjad dünaamilise valjuhääldajaga ning filtriga kohaliku saatja väljalülitamiseks. Hind kr. 124.— **Patarei-rahvaaparaat** on ületamatult ökonoomne 3-lambiline kaugevastuvõtja kõrgesageduspentoodiga ja sisseehitatud vabavõnkevaljuhääldajaga. Hind kr. 103.—

Meie raadioaparaadid on kroonitud 10 esimese auhinnaga ning Londoni näitusel „GRAND PRIX“ ja suure kuldaurahaga ning hiljuti 1935. a. detsembris Brüsselis rahvusvahelisel näitusel „GRAND PRIX“ ja suure kuldaurahaga.

Raadiovastuvõtjate eest vastutame 1 aasta.

TARTU TELEFONIVABRIK A. | S. Tartu, Puiestee 9/11.
 Telefon 2-34.

VÄLISMINISTEERIUMI VÄLISKAUBANDUSE OSAKONNA TEATED

BELGIA.

Kanakasvatuse kaitse Belgias.

Protection of Poultry Farming in Belgium.

Arvestades seda, et valitsus muutis ajuti-
selt munade sisseveo kontingendi, on nüüd
Belgia munaeksportõrde koja poolt antud üle
parlamendi poliitilisele rühmitusele palve, mil-
les palutakse astuda samme munade sisse-
veo uuestipiiramiseks Belgiasse.

Esilduses tuuakse ette, et mõned riigid
armavad suuri väljaveopreemiaid, et seetõttu
Belgia kanakasvatus muutuks võistlusvõime-
tuks. Loetletakse järgmisi riike: Holland 17

sentiimi muna pealt (Belgia sentiimi), Iiri
10—12 sentiimi, Soome 11 s., Eesti 7½ s.,
Lõuna-Aafrika 7¼ s.

Esilduses mainitakse edasi, et välismaa
võistluse tõttu olid Belgia kanakasvatavad
sunnitud vähendama kanade arvu 22 000 000
lt 18 000 000-le, vähendades seega munade
toodangut 500 000 000 tüki võrra. Eriti kar-
detavaks peetakse munade vaba sissevedu
hooajal.

AUSTRIA.

Austria tööstus nõuab ekspordi toetamist.

Austrian Industry Demands Support of Exports.

Austria töösturite nõudmine, et eelarvesse
võetaks üles 30 milj. š. ekspordi toetamiseks,
on väljaminekute piiramise vajaduse tõttu
lükatud tagasi.

Tööstusringkondades annab praegu end
eriti tunda ekspordi toetamise puudulikkus
seetõttu, et teisis mais igasuguste nimetuste
ail on olemas ekspordisubventsioone. Sellele
lisandub veel, et müügivõimalused välisurgu-
del kahanevad, kuna kõik maad tahavad oma

kaubanduspoliitikat teostada kompensatsioo-
ni alusel.

Seepärast kavatsevad tööstusringkonnad
võtta uuesti kõne alla ekspordi toetamise kü-
simuse, väites, et tööstussaaduste eksporti-
mine on Austria majanduse aluseid. Välja-
veetavate kaupade vastutasust ei maksta
mitte tüki toorainete eest, vaid sellest või-
dakse ka veel katta põllumajanduse väliskau-
banduse passiivsust.

TAANI. Taani-Inglise kaubanduslääbirääkimised. — *Danish-English Trade Conference.*

Taani-Inglise läbirääkimised taotleavad
käesoleva aasta juunini kehtiva kaubandusle-
pingu pikendamist või uuendamist ja algavad
Londonis veebruaris. Pärast 22. X alamkoja
valimisi ja valitsuse ümberkujundamist, asu-
tas peaminister Stauning ministreeriumideva-
hefise kaubanduslepingute komisjoni, kus ha-
katakse valmistama ette eelseisvaid läbirää-
kimisi.

Londonis võetakse üles kõnelused võieks-
pordi korraldamise üle Austraalia ja Uus-Me-
remaa esindajaga. Viimasist eellääbirääki-
misist saadik sai Uus-Meremaa uue valit-
suse, mis koosneb eranditult tööisesindajaist.
Selle valitsuse töökava sisaldavat vahuta-
tõstmise nõuet ja piüet kindlustada kõigile
põllumajandussaadusele püsivaid ja rahulda-
vaid hindu.

Taani kartuliekspord Inglisse. — *Danish Potato Export into England.*

Taani Londoni peakonsulaadi teatel oli
Inglise ja Wales'i 1935. a. kartulisaa-
k 2 919 000 tn., s. o. 520 000 tn. vähem kui
mullu. Keskmise kartulisaa-
kümne aasta jooksul 3 156 000 tn. Tänavuse
kartuli nappuse tõttu olevat Inglise sunnitud

kartuleid importima käesoleva aasta jaanuari
ja aprilli vahemikul. Möödunud aasta ok-
toobris ja novembris Inglise importis 36 000
tn. kartuleid peamiselt Hollandist ja Iirist.
Aja kestel 1. IX — 30. VI oli tolli kartuleilt
£ 1 pro inglise tn, s. o. Tkr. 2,20 pro 100 kg.

Taani-Saksa kaubandusl bir  kimised. — Danish-German Trade Conference.

Taani-Saksa kaubanduslepingu läbirääkimiste kohta, mis algavad peatselt Kopenhaagenis, kuulduv, et Saksa olevat nõus suurendama p humaajandussaaduste oste Taanist umbes kolmandiku võrra. Sama võrra peaks

tõusma Saksa t ostuse eksport Taani, kuid sellele seisavad vastu Taani t osturid. 1935. a. oli Taani eksport Saksa  mmarguseit 200 milj. Tkr., k. a. võiks see tõusta Saksa pakumise kohaselt kuni 280 milj. Tkr.

PRANTSUSE.

Prantsuse kaubanduskokkulepe N. S. V. L.-ga.

Commercial Agreement of France with S. S. S. R.

6. I s. a. kirjutati alla Pariisis kaubanduskokkuleppele Prantsuse ja N. S. V. L. vahel. Selle kokkuleppega, mis jõustus järgmisel päeval pärast allakirjutamist, pikendatakse

v ltsmate muudatustega kuni 31. XII 1936 m  aruste kehtivus, mis pandi kehtima 11. I 1934 sõlmitud kokkuleppega.

Eesti väliskaubanduse bilanss tähtsamate riikidega detsembris ja kaheteistk nnel kuul 1933—35.a. 1000 kr.-des.

Estonian Trade Balances with Principal Countries, December and 1. I — 31. XII 1933—35 (in 1000 kr.).

	Detsember			1. I. — 31. XII				December			1. I. — 31. XII.				
	Aasia	V�ljevadu	Sisjevadu	Saldo	V�ljevadu	Sisjevadu		Saldo	Year	Exports	Imports	Balance	Exports	Imports	Balance
�LDSE —	1935	7 392	6 125	+1 267	30 118	68 757	+11 361	Taani . . .	1935	87	28	+ 59	1 425	1 067	+ 358
TOTAL	1934	5 648	4 562	+1 086	68 973	55 275	+13 698	Denmark	1934	103	26	+ 77	1 527	1 093	+ 434
Sellest —	1933	3 552	3 774	— 222	45 558	39 030	+ 6 528		1933	69	60	+ 9	1 097	715	+ 382
Theraof:								Hollandi . . .	1935	102	135	— 33	1 328	1 618	— 290
Briti	1935	2 526	1 259	+1 267	30 066	18 052	+17 014	Netherlands	1934	115	56	+ 59	1 507	1 175	+ 332
United Kingdom	1934	2 132	948	+1 184	27 894	9 071	+18 823		1933	108	41	+ 67	848	591	+ 257
	1933	1 218	578	+ 642	16 891	7 037	+ 9 854	Belgia	1935	131	89	+ 42	823	1 571	— 748
Saksa	1935	2 162	1 447	+ 715	19 542	18 065	+ 1 477	Belgium	1934	27	113	— 86	985	1 657	— 672
Germany	1934	1 678	816	+ 862	15 500	11 706	+ 3 794		1933	92	86	+ 6	1 137	1 387	— 250
	1933	559	631	— 72	9 655	8 793	+ 862	Poola	1935	106	75	+ 30	609	1 265	— 656
U. S. A.	1935	77	392	— 315	2 185	7 849	— 5 664	Poland	1934	55	178	—123	555	1 747	—1192
U. S. A.	1934	110	537	— 427	1 966	5 766	— 3 800		1933	17	186	—169	699	1 196	— 497
	1933	17	653	— 636	1 995	4 152	— 2 157	Norra	1935	124	21	+103	1 435	1 68	+1270
L�ti	1935	50	710	— 660	1 850	1 842	+ 8	Norway	1934	101	17	+ 84	1 120	115	+1005
Latvia	1934	158	232	— 74	4 066	2 755	+ 1 311		1933	50	7	+ 43	689	45	+ 644
	1933	378	202	+ 176	2 599	2 196	+ 403	Itaalia	1935	121	56	+ 65	1 112	1 035	+ 77
Prantsuse . . .	1935	173	160	+ 13	2 165	2 351	— 186	Italy	1934	87	77	+ 10	534	902	— 368
France	1934	43	218	— 175	2 914	3 272	— 358		1933	26	43	— 17	142	461	— 319
	1933	451	254	+ 197	3 202	2 089	+ 1 113	T��hho-slovakkia . . .	1935	43	43	—	611	663	— 52
Rootsi	1935	725	251	+ 474	3 876	3 178	+ 700	Czechoslovakia	1934	22	53	— 31	348	314	+ 466
Sweden	1934	377	277	+ 100	2 509	2 590	— 81		1933	27	53	— 26	406	643	— 237
	1933	88	197	— 114	1 806	1 988	— 777	Hispaania	1935	13	51	— 38	191	109	+ 82
Soome	1935	399	233	+ 166	6 557	2 655	+ 3 892	Spain	1934	15	5	+ 10	710	173	+ 537
Finland	1934	215	191	+ 24	2 233	2 300	— 67		1933	5	30	— 25	111	41	+ 70
	1933	170	214	— 44	2 324	1 569	+ 755	Leedu	1935	42	117	— 75	661	610	+ 51
N. S. V. L.	1935	207	245	— 58	2 356	2 394	— 38	L�tuvia	1934	9	22	— 13	253	265	— 12
U. S. S. R.	1934	148	190	— 42	1 690	2 387	— 697		1933	6	34	— 28	190	121	+ 69
	1933	125	163	— 38	855	1 760	— 905	Br�its	1935	42	14	+ 28	346	533	— 186
								Switzerland	1934	7	35	— 28	229	513	— 289
									1933	5	18	— 13	85	396	— 311

Kuukiri „KONJUNKTUUR“

on määratud Konjunktuurinstituudi uurimistööde ja väliskaastöö igakuiseks avaldamiseks Konjunktuurindekseis tuuakse arvuline ülevaade kõigi tähtsamate majanduselumähtuste kohta originaalsel ja piltlikul kujul.

Eesti majanduse ülevaates püütakse anda meie majanduse lu nähtuste igakülgne objektiivne hinnang. Selle koostamisest võtavad osa ka seksioonide nõukogud.

Välismaa majanduselust antakse samuti süsteemilisi ülevaateid, käsitledes välisriikides ilmsikstulevaid suundi.

Nende üldiste ülevaadete kõrval omistatakse üksikasjalist tähelepanu pike-mate käsitluste näol tähtsamale üksikoladele (põllumajandus, töös-tus, kaubandus, transport, tarbimine, töö- ja palgaolud).

Riigimajanduse osas võetakse üksikasjalisele käsitlusele meie riigimajandus ta koogu-la-tuses, samuti tuuakse ka ülevaateid tähtsamate riikide riigimajanduse seisukorrast.

Balti riikide kohta toodavad ülevaated toimuvad nende riikide tegelaste kaasabil ja to-hiksüd kujuneda meile huvitavaks.

Eriuurimustena ilmub rida Instituudi poolt teostatud pikemaid töid.

Maailmamajanduse probleeme osas jälgitakse maailmas sündivat murrangut ja majandus-struktuuri muutusi üksikuis riiges.

Ühiskondlike probleeme on osa, kuhu kuuluvad uurimused, mis majanduse lu kõrval haa-ravad ka ühiskondlike elu.

Majandusteooria osa käsitleb tähelepanudavamaid voole kaasaegses majandusteoorias.

Konjunktuuriteooria arenemisest ja konjunktuuriasutiste tööst tuuakse järjekindlalt üle-vaateid.

Kuukiri „KONJUNKTUUR“ ilmub iga kuu algul vihkudena 64—80 lk.

Tellimishind Kr. 8.— aastas, poolaastas/ Kr. 5.—

ühes nädalikirja „MAJANDUSTEADETEGA“ „12.— aastas, poolaastas Kr. 7.—

Kuukirja „KONJUNKTUUR“ ja nädalikirja „MAJANDUSTEATED“ lähemad kaastöölised:

J. AAMISEPP	A. KELLER	A. MALDUPS	J. PILLIKSE	L. SEPP
G. ABEL	K. KERBERG	E. MASIK	T. POOL	T. SINBERG
J. BALTAIS	P. KIND	A. MASSAKAS, dr.	E. POOM, dots. mag.	R. SÖRMUS
O. DANIEL, prof.	T. KIND	A. MATHIESEN,	V. POOM	FR. SOOT
A. EHIN	A. KITS	prof. dr.	H. PULLERITS	J. TAKLAJA
A. EINBORN	J. KITS	G. MERI	J. PULLERITS	R. TAMM
T. ENDERS	A. KIVIMÄGI, mag.	A. MERITS	N. PUURA	A. TAMMEKANN,
O. ENKELBERG	P. KOGERMANN,	J. METS	L. PÖDER	prof. dr.
V. FELDMANN	prof. M. Sc.	H. METSVAHI	J. PÖDRA	A. TARMET
A. GUSTAVSSON	K. KRANFELDT	J. MICHELSON	K. RANDMA	V. TEDER
H. HANSSON	E. KREPP	R. MUREMAA	A. RANNES, dr.	L. TIMPKA
O. HINTO	A. KRUPP	A. MUUGA, mag.	A. RATT, mag.	R. TIRMAN
M. ILMJÄRV	J. KUKK	A. MÄGI	V. RAUD, dr.	A. TUHK
K. JAAMA	M. KURTSCHINSKY,	J. MÄGI, prof. dr.	H. REIMAN	A. TÖLLASSEPP
J. JAANHOLD	prof. dr.	A. MÄTLIK	A. REINART	A. VAHARU
A. JAANUSSON	A. KURVITS	A. NÖMMIK,	R. RENNING	A. VASK
E. JASKA	V. KUUSBERG	prof. M. Sc.	L. RINNE, prof.	J. VELTAR
H. JOA	H. KUUSE	J. NOU, mag.	J. RITSLAND	A. VELLNER
A. JOASALU	H. KOIVA	A. OINAS	V. ROOTS	K. VERBERG, dots. dr.
V. JOHANSON, dr.	P. KOPP prof. dr.	V. OJAMAA	N. ROOTSI prof. dr.	E. VINT, mag.
M. JÄRVIK, dots. dr.	A. KÄBIN	A. OSTRAT	P. RUBEL, mag.	H. VIRGU
N. KAASIK, dots. dr.	M. KÄBIN	A. PAALA	A. RUDERSTRÖM	H. VISSMAN
J. KALVISTE,	N. KÖSTNER, prof.	R. PAGLANT	J. SAARSOO	J. ÜMARIK
dots. dr.	P. LETTENS	A. PALLO	V. SALNAIS	
E. KANT, dots. dr.	K. LIIDAK	V. PIKNER, dr.	H. SCHULMANN	
A. KASK	O. LUTTER	M. PILL	P. SEMPER	

KONJUNKTUURINSTITUUT

kuukirja „Konjunktuur“ ja nädalikirja „Majandusteated“ toimetis ja talitus asustevad:

Tallinn, Toom-Kooli 18 tel. 468-24.